

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 7P/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819201648
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladislav Ďurkáň
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2019:6819201648.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom Mgr. Vladislavom Ďurkáňom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. Z., P..XX.XX.XXXX, X. Y. C. H. XX, D., X..Č.. Z. W. D.- Y. J., H. H. D. Y. J. XXX, XXX XX D., naposledy zverený do náhradnej osobnej starostlivosti U. C., P.. XX.XX.XXXX, Y. L. XX, I.N. D.: I. C., P.. XX.XX.XXXX, X. Y. D. XX, XXX XX C. H., E. X. XXX/XX, Č.. Y. XX, XXX XX Č. Y., Č. Z. N. A.: J. Z., P.. XX.XX.XXXX, X. Y. D. XX, XXX XX C. H., E. XXX XX L. 81, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým A. Z.D., P.. XX.X.XXXX, vykonávanú U. C., P.. XX.X.XXXX, nariadenú Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 1P/222/2006-9 zo dňa 26.6.2006.

II. Súd nariaďuje nad maloletým A. Z., P.. XX.X.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Mlynky Biele Vody, IČO: 00163384 so sídlom Mlynky Biele Vody 267, 053 76 Mlynky.

III. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Revúca, č. k. 7P/21/2018-107 zo dňa 30.1.2019 v časti o výživnom a to tak, že matka a otec maloletého sú povinní platiť výživné na maloletého a to každý vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne vždy do konca kalendárneho mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Mlynky Biele Vody počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 7P/21/2018-107 zo dňa 30.01.2019 bolo náhradnej matke maloletého U. C. uložené napomenutie pre nedostatočnú starostlivosť o maloletého a maloletý bol dočasne odňatý z náhradnej osobnej starostlivosti starej matky U. C. a bol mu nariadený 6 mesačný pobyt v Reedukačnom centre Mlynky- Biele Vody.

2. Dňa 19.08.2019 bola súdu doručená správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca (ďalej len ÚPSVaR Revúca), podľa ktorej mal. A. pochádza zo vzťahu rodičov I. C., P.. XX.XX.XXXX N. J. Z., P.. XX.XX.XXXX. Obidvaja rodičia maloletého sa dlhodobo zdržiavajú v Českej republike a o maloletého neprejavujú žiadny záujem. Maloletý A. bol už ako dvojročný zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a to: U. C., P.. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. Č.. XX. S pribúdajúcim vekom maloletého A. sa starostlivosť starej matky o maloletého začala zhoršovať. Orgán SPODaSK rodina začal neustále monitorovať. Maloletý A. si riadne neplnil povinnú školskú dochádzku, začal páchať priestupky, fajčil, kradol peniaze. Zo správ školy vyplývalo, že mal. A. má nevhodné správanie, nedodržiava školský poriadok, provokuje spolužiakov, ničí školský majetok. Maloletému bolo OS Revúca nariadené výchovné opatrenie dohľad, ktoré však bolo nepostačujúce, nakoľko výchovné problémy maloletého prerástli do

takej miery, kedy sa maloletý stal nezvládateľným, a to jednak pre náhradnú matku ako aj pre vyučujúcich v škole. Maloletý bol v škole denne disciplinárne riešený, bol neprispôsobivý, bol opakovane riešený pre záškoláctvo s množstvom neospravedlnených hodín a jeho konanie v mnohých prípadoch naplňalo znaky skutkovej podstaty trestných činov a priestupkov. Maloletý opakovane utekal z domu, neprespával doma. Správanie maloletého bolo spoločensky neprípustné, podpálil obecný kaštieľ v Hucíne, sprejom postriekal obecnú budovu zdravotného strediska v Hucíne. Na základe týchto skutočností bol maloletý dočasne umiestnený do starostlivosti Reedukačného centra Mlynky Biele Vody. Rozsudkom Okresného súdu v Revúcej č.k.: 7P/21/2018-107 zo dňa 30.01.2019 - nariadený pobyt na dobu 6 mesiacov s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku. Zo správy Reedukačného centra Mlynky Biele Vody zo dňa 23.05.2019 vyplýva, že maloletý A. neustále potrebuje vo výchove vedenie, usmerňovanie. Za účelom sledovania psychického, fyzického a sociálneho vývinu maloletého orgán SPODaSK uskutočňuje pravidelné návštevy maloletého v reedukačnom centre a v jeho rodinnom prostredí. Kontakt rodiny s maloletým je sporadický. Stará matka mu zatelefonuje pred prázdninami, aby sa s ním dohodla o priebehu. Osobne ho navštíviť nebola ani raz, nakoľko podľa jej vyjadrenia jej to nedovoľuje jej zdravotný stav. Stará matka maloletého bola orgánom SPODaSK neraz upozorňovaná, aby zvážila svoje možnosti a prehodnotila celú situáciu, či je z titulu jej zdravotného stavu schopná zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Stará matka sa však neustále vyhovára, tvrdí že ak sa jej zdravotný stav zlepší, bude vedieť zabezpečovať aj naďalej náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého A.. Stará matka po porážke nevie dobre komunikovať, ako keby jej ostala rečová vada, stráca orientáciu, zabúda, nepamätá si. Podľa orgánu SPODaSK stará matka maloletého nie je schopná zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého. Do náhradnej osobnej starostlivosti jej boli v minulosti zverené ďalšie dve deti, u ktorých v roku 2018 došlo k zrušeniu náhradnej osobnej starostlivosti pre neplnenie jej povinností.

3. Uznesením ECLI:SK:OSRA:2019:6819201648.4 zo dňa 04.09.2019 súd začal predmetné konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým.

4. Neodkladným opatrením ECLI:SK:OSRA:2019:6819201648.4 zo dňa 27.09.2019 súd dočasne zveril maloletého do starostlivosti právnickej osoby - Reedukačného centra Mlynky - Biele vody 267, 053 76 Mlynky a určil, že toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

5. Rodičia maloletého a náhradná matka maloletého dieťaťa sa napriek predvolaniu na pojednávania nedostavili, svoju neúčast' vopred neospravedlnili. Súd v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej len CSP alebo Civilný sporový poriadok) a § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v platnom znení (ďalej len CMP alebo Civilný mimosporový poriadok) pojednával a rozhodol v neprítomnosti rodičov a náhradnej matky maloletého.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyjadrením sa kolízneho opatrovníka, výsluchom povereného zamestnanca reedukačného centra, výsluchom maloletého a prečítaním listinných dôkazov - lustrácie v REGOB týkajúceho sa maloletého a rodičov maloletého dieťaťa ako aj náhradnej matky mal. dieťaťa na č.l. 4-7, Uznesenie o neodkladnom opatrení zo dňa 27.9.2019 na č.l. 23, doručka k dožiadaniu zasielanému Okresnému súdu v Českých Budejoviciach na č.l. 42, informácia o doručení písomností náhradnej matke maloletého zo dňa 21.10.2019 na č.l. 44, informácia o nedoručení písomností otcovi maloletého dieťaťa a matke maloletého dieťaťa písomnosti zasielané súdom - vrátené doručky zo dňa 30.10.2019 a z 24.10.2019, odpoveď na dožiadanie od dožiadaného súdu Okresný súd České Budejovice doručené súdu dňa 6.11.2019 na č.l. 48, odpoveď na dopyt od dožiadaného súdu na č.l. 50-59 a to konkrétne odpoveď na výzvu k součinnosti tretích osôb - Raiffeisen Bank, air bank, KB, ČSOB, Česká sporitel'na Moneta bank, Česká správa sociálneho zabezpečenia, Úrad práce ČR, evidencia katastra nehnuteľností, správa kolízneho opatrovníka zo dňa 26.11.2019, obsah spisu č.k. 1Tp/34/2019 a to konkrétne: návrh na vzatie do väzby na č.l. 22, písomný sľub maloletého A. na č.l. 24 uvedeného spisu, príkaz na prepustenie zo zadržania zo dňa 3.9.2019 týkajúci sa mal. A. Z., Uznesenie o vzatí späťvzatia návrhu prokurátora na vzatie mladistvého obvineného A. Z. do väzby na vedomie č.k. 1Tp/34/2019-37 zo dňa 3.9.2019, obsah pripojeného spisu sp. zn. 7P/21/2018. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

7. Podľa správy ÚPSVaR Revúca zo dňa 19.08.2019 pri sociálnom zisťovaní dňa 11.07.2019, kedy bol aj maloletý na prázdninovom pobyte u starej matky boli orgánom SPODaSK zistené nasledovné

skutočnosti: maloletý sa vyjadril, že po ukončení výchovného opatrenia by sa rád vrátil do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, v reedukačnom centre sa mu nepáči, je tam zle. Maloletému bolo orgánom SPODaSK vysvetlené, že stará matka má zlý zdravotný stav, že jeho výchovu už nezvláda. Stará matka aj v čase tohto sociálneho zisťovania ležala, nakoľko spadla, zlomila si krčný stavec, nevie chodiť. Komunikovalo sa s ňou veľmi zle, nakoľko u nej naďalej po porážke pretrvávajú rečová vada. V spoločnej domácnosti so starou matkou býva jej dcéra N. C. a jej dve deti. Pani N. C. počas prázdninového pobytu zabezpečuje starostlivosť o maloletého A.. Vyjadrila sa však, že vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého nemá záujem, nakoľko ju už ani pred uložením výchovného opatrenia nerešpektoval. Podľa jej vyjadrenia rodičia o maloletého nejavia záujem, nekontaktujú ho, nenavštevujú. Orgánu SPODaSK poskytla telefónne číslo na matku maloletého. Orgán SPODaSK matku maloletého na poskytnutom telefónnom čísle kontaktoval dňa 22.07.2019 a informoval ju o situácii jej maloletého syna A.. Matka maloletého A. pani I. C. uviedla, že by nezvládla osobnú starostlivosť o maloletého A. nakoľko je hyperaktívny, neposlúcha nevie sa správať, kradne. V Českých Budějoviciach kde býva spolu s druhom, ich spoločnou sedem ročnou dcérou O. U. a jej dvomi dospelými synmi Y. Č. a O. H. má čo robiť, aby sa vedela o rodinu postarať. Matka maloletého ďalej uviedla, že maloletému A. prospeje ústavná starostlivosť, aby sa naučil ako sa má správať a po dovŕšení plnoletosti môže za ňou prísť a keď sa zamestná a bude sa slušne správať, môže u nej bývať. Keď ho vraj stará matka „pokazila, nech sa o neho stará“. Už aj na základe telefonického rozhovoru s matkou maloletého A. možno konštatovať, že zo strany matky neexistuje žiadna vzťahová väzba k maloletému.

Dňa 22.07.2019 bolo v rodine vykonané ďalšie sociálne zisťovanie a boli zistené tieto skutočnosti: Zo spoločnej domácnosti starej matky maloletého sa odsťahovala jej dcéra N. C. a prisťahovala sa dcéra H. C. aj so svojimi 4 mal. deťmi. Starej matke maloletého pomáha v starostlivosti u maloletého. Do náhradnej osobnej starostlivosti si však maloletého A. vziať nechce. Za účelom zistenia záujmu o náhradnú osobnú starostlivosť bol kontaktovaný aj syn starej matky maloletého pán N. C., bytom C. H. Č.. XX, ktorý tiež prehlásil, že nemá záujem zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého. V rámci tohto sociálneho zisťovania bol prevedený aj pohovor s maloletým A., ktorý uviedol, že v domácnosti starej matky pomáha, chodí po vodu, stretáva sa s bratrancom. Maloletý A. ďalej uviedol, že vie, že jeho matka žije v Českej republike, nechce sa však o neho starať nakoľko je zlý, otec nevie kde sa nachádza, nie je s ním v kontakte dlhšiu dobu, nevie u koho s rodiny by mohol po ukončení výchovného opatrenia zostať, nikto ho nechce. Maloletý A. bol upozornený, aby sa vyhýbal kontaktu s nevhodnými osobami a vyvaroval sa protispoločenskému konaniu. Zo správy Reedukačného centra Mlynky Biele Vody zo dňa 13.08.2019 vyplýva, že mal. A. vo výchove aj naďalej potrebuje vedenie, usmerňovanie, s posilnenou kontrolou, s potrebou pokračovania v procese reedukácie v podmienkach zariadenia reedukačného typu. Orgán SPODaSK Revúca je toho názoru, že náhradná osobná starostlivosť vykonávaná starou matkou maloletého A. nie je zárukou zabezpečenia riadnej výchovy a pozitívnych vplyvov na správanie maloletého A. Z. a nakoľko sa nenašla žiadna iná vhodná fyzická osoba ochotná a spôsobilá zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého A. Z., je v záujme maloletého A. Z., aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť a nad jeho výchovou nariadená ústavná starostlivosť.

8. Zo spisu tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 1Tp/34/2019 súd zistil, že maloletému bolo uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, odboru kriminálnej polície, oddelenia vyšetrovania Revúca sp.zn. ORP-213/VYS-RA-2019 zo dňa 01.09.2019 vznesené obvinenie za zločin lúpeže formou spolupáchateľstva, ktorého sa mal maloletý dopustiť dňa 31.08.2019, kedy bol na prázdninovom pobyte z reedukačného centra, teda v čase keď starostlivosť o maloletého mala zabezpečovať jeho stará matka.

9. Zo správy ÚPSVaR Revúca zo dňa 26.11.2019 súd zistil, že náhradná matka maloletého sa v čase sociálneho zisťovania vyjadrila, že chce zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého, podľa jej vyjadrenia zvládne starostlivosť o maloletého, zlepšil sa aj jej zdravotný stav. Jej dospelé dcéry ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti sa však vyjadrili, že ich matka teda pani C. U.Í. má čo robiť, aby vôbec zvládla starostlivosť o seba, nedokáže sa postarať na adekvátnej úrovni aj o maloletého A.. Maloletý ju nerešpektuje, nerešpektuje ani ich a oni nezmenili svoj názor a to v tom, že nechcú zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého. Podľa ich vyjadrenia s maloletým A. stále boli problémy. V rodine sa nenašla žiadna vhodná osoba, ktorá by mohla zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého A..

10. Z uvedenej správy ďalej vyplýva, že matka maloletého sa ohľadom maloletého informuje a to prostredníctvom sociálnej pracovníčky reedukačného zariadenia. Priamo s maloletým A. sa jeho

matka vôbec nekontaktuje. Vyživovaciu povinnosť na maloletého si neplní. Podľa vyjadrenia sociálnej pracovníčky sa maloletý A. nedopúšťa vážnejších priestupkov, ale stále je nepokojný, je problémový vo vzťahu k učiteľom a vychovávateľom, odvráva, je drzý. Na návšteve v zariadení bol vykonaný pohovor aj s maloletým A., ktorý uviedol, že sa má dobre, navštevuje 9. ročník špeciálnej základnej školy. Veľmi rád by šiel na krátkodobý pobyt počas Vianoc k starkej. Od návratu z letných prázdnin, ktoré trávil u starej matky v čase od 03.07.2019 do 03.09.2019 sa s ním z rodiny ešte nikto nekontaktoval, ani v zariadení za ním nikto nebol, starej matke píše listy.

Zo správy Reedukačného centra Mlynky Biele Vody zo dňa 26.11.2019 vyplýva, že maloletý A. aj naďalej vo výchovnom vedení potrebuje časté usmerňovanie, častú kontrolu. Je naďalej potrebný proces reedukácie aj naďalej v podmienkach zariadenia reedukačného typu. Mal. A. je od roku 2014 vedený v registri sociálnej kurately. T.č. je voči mal. A. vznesené obvinenie za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Orgán SPODaSK Revúca je aj naďalej toho názoru, že náhradná osobná starostlivosť vykonávaná starou matkou maloletého Oskara nie je zárukou zabezpečenia riadnej výchovy a pozitívnych vplyvov na správanie maloletého A. Z. a nakoľko sa nenašla žiadna iná vhodná fyzická osoba ochotná a spôsobilá zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého, je v záujme maloletého A. Z., aby bola zrušená náhradná osobná starostlivosť a nad jeho výchovou nariadená ústavná starostlivosť.

11. Zo správy Úradu práce ČR zo dňa 06.11.2019 vyplýva, že matka maloletého nie je evidovaná na ÚP České Budějovice a platca mzdy nie je známy. Dávky štátnej sociálnej podpory ani dávky v hmotnej núdzi nepoberá. Dožiadanému súdu sa iné príjmy matky v Českej republike do termínu pojednávania nepodarilo zistiť.

12. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že na návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a na umiestnenie maloletého do ústavnej starostlivosti, ktorý prezentovali záverom správy zo šetrenia pomerov u maloletého zotrúva. Od roku 2014 pre problémové správanie je maloletý A. vedený v registri sociálnej kurately, jeho správanie je naďalej problémové, stará matka, tak ako bolo uvedené v písomných správach svoju starostlivosť zanedbávala a nezvládala, tento stav pretrvával.

13. Maloletý na pojednávaní uviedol, že v centre si už zvykol, má tam aj kamarátov, je mu v podstate jedno kde bude, čaká na to, keď bude mať 18 rokov a pôjde už pracovať. S rodičmi nie je v kontakte, naposledy bol s mamou, najprv uviedol cez Vianoce minulého roka a neskôr uviedol, že tu bola aj cez leto jedenkrát. Rozprávali sa o tom, že keď bude mať maloletý 18 rokov, môže ísť za ňou.

14. Psychologička reedukačného centra, v ktorom je maloletý t.č. umiestnený na pojednávaní uviedla, že u maloletého počas pobytu v Reedukačnom centre dochádza len ku tzv. drobnej nedisciplinovanosti, je to dané tým, že on je nezrelý, on je nedostatočne kritický k vlastnému správaniu. Dňa 3.9.2019 bol zadržaný políciou pre lúpežné prepadnutie, v danej veci prebieha trestné stíhanie. Momentálne jeho správanie je stabilizované, dochádza len ku drobným priestupkom. Úteky boli registrované len v minulosti. K týmto útekem však dochádzalo len počas adaptačnej fázy, momentálne už z jeho strany úteky zo zariadenia nie sú. Maloletý je pedopsychiatricky dispenzarizovaný, farmakologicky tlmený. Zo strany domáceho prostredia starej matky sú voči maloletému slabé sociálne väzby, počas jeho pobytu v reedukačnom centre ho vôbec nekontaktuje ani stará matka, ani rodičia. Stará matka sa ozve len v prípade, ak je potrebné organizačne zabezpečiť jeho pobyt počas prázdnin mimo reedukačného centra.

15. Podľa § 45 ods. 1, vetra prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "zákon o rodine"), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

18. Podľa § 47 ods. 5 zákona o rodine, ak súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

19. Podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

20. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

21. Podľa § 54 ods. 3 zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

22. Podľa § 54 ods. 4 zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

23. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

24. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

25. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

26. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

27. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

28. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

29. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

30. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť,

aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní výživovaciú povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

31. Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané a z vlastnej úradnej činnosti mu je známe, že stará matka dlhodobo zanedbáva a nezvláda starostlivosť o maloletého A.. Napriek výchovnému opatreniu uloženému jej pre nedostatočnú starostlivosť o maloletého a uloženému pobytovému výchovnému opatreniu maloletému A., nepreukázala snahu o zabezpečenie podmienok na riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti, v čase pobytu maloletého v reedukačnom centre ho vôbec nekontaktovala, nestretla sa s ním a zároveň v čase prázdninového pobytu maloletého v domácom prostredí nezabezpečila o neho riadnu starostlivosť, kedy sa maloletý dokonca dopustil konania, pre ktoré je voči nemu vedené trestné stíhanie. Pred kolíznym opatrovníkom sa síce vyjadrila, že chce zabezpečovať náhradnú starostlivosť o maloletého a jej zdravotný stav sa zlepšil, avšak na výzvy súdu nijakým spôsobom nereagovala, zlepšenie zdravotného stavu nijako nepreukázala, na žiadne z pojednávaní sa bez ospravedlnenia nedostavila. Vzhľadom na zistené skutočnosti sa súd v plnej miere sa stotožnil s názorom kolízneho opatrovníka prezentovaným v správach zo šetrenia pomerov v rodine maloletého, že náhradná osobná starostlivosť vykonávaná starou matkou maloletého A. nie je zárukou zabezpečenia riadnej výchovy a pozitívnych vplyvov na maloletého a má za to, že stará matka nie je schopná riadne zabezpečovať starostlivosť o maloletého.

32. Nakoľko mal súd preukázané, že stará matka nezvláda a nevie riadne zabezpečiť starostlivosť o maloletého a svoje povinnosti pri výkone náhradnej osobnej starostlivosti zanedbáva, rozhodol o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 1P/222/2006-9 zo dňa 26.6.2006.

33. Vzhľadom na uvedené rozhodnutie bolo nutné rozhodnúť o ďalšej starostlivosti nad maloletým. Ústavná starostlivosť je v zmysle zákona o rodine jednou z foriem náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa. Táto náhradná starostlivosť nahrádza osobnú starostlivosť rodiča o dieťa v krajnom prípade prípadne, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

34. Z vykonaného dokazovania mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že výchova maloletého je ohrozená a vážne narušená a uložené výchovné opatrenie v zmysle § 37 od. 3 Zákona o rodine nevedlo k náprave. V rodinnom prostredí maloletého sa nenašla žiadna vhodná osoba, ktorá by bola schopná a ochotná zabezpečovať o maloletého náhradnú osobnú starostlivosť, rodičia maloletého sa o neho dlhodobo nezaujímajú, otec sa nachádza na neznámom mieste, matka sa nachádza v zahraničí a neprejavuje záujem o starostlivosť o maloletého. Nad maloletým preto súd nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa vzhľadom na problémové správanie maloletého bude vykonávať v reedukačnom centre.

35. Vzhľadom na to, že súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, rozhodoval aj o povinnosti rodičov prispievať na výživu maloletých detí. Otec maloletých sa dlhodobo nachádza na neznámom mieste. Na Slovensku nepoberá žiadne dávky. Matka má od roku 2013 hlásený trvalý pobyt v Českej republike. Na Slovensku ani v Českej republike žiadne dávky nepoberá, úrad práce ČR neviduje platcu mzdy matky maloletého. Súd preto rodičov maloletého zaviazal na platenie výživného v minimálnej zákonnej výške.

36. Súd s poukazom na § 57 CMP osobitne nerozhodoval o náhrade trov konania, nakoľko to žiaden z účastníkov nenavrhol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.